

Sinoptik Haritalarda Kodlama

Bulutluluk

Total Sky Cover

- **No clouds**
- **Less than one-tenth or one-tenth**
- **Two-tenths or three-tenths**
- **Four-tenths**
- **Five-tenths**
- **Six-tenths**
- **Seven-tenths or eight-tenths**
- **Nine-tenths**
- **Completely overcast**
- **Sky obscured**

Bulut

Weather map Symbols for Clouds

ALTOSTRATUS, STRATOCUMULUS, thick	STRATOCUMULUS, spreading from cumulus	STRATOCUMULUS, not from cumulus	CUMULUS, little vertical development	CUMULUS and STRATOCUMULUS	CUMULUS, considerable development
CUMULONIMBUS, clear-cut tops lacking	CUMULONIMBUS, clear top	ALTOCUMULUS, thin, semi-transparent	ALTOCUMULUS, thin, patches	ALTOCUMULUS, bands and thickening	ALTOCUMULUS, double-layered
ALTOCUMULUS, spreading from cumulus	ALTOCUMULUS, tufts or turrets	ALTOCUMULUS, of chaotic sky	CIRRUS filaments (Mare's Tails) high clouds	CIRRUS, dense, patches, tufts	CIRRUS, dense, anvil-shaped
CIRRUS, hook-shaped, thickening	CIRRUS, and Cirrostratus, over 45°	CIRRUS, and Cirrostratus, not 45°	CIRROSTRATUS, not increasing	CIRROSTRATUS, veil covering sky	CIRROCUMULUS
STRATUS and/or FRACTOSTRATUS	FRACTOSTRATUS, Fractocumulus(Scud)	ALTOSTRATUS, thin, semi-transparent			

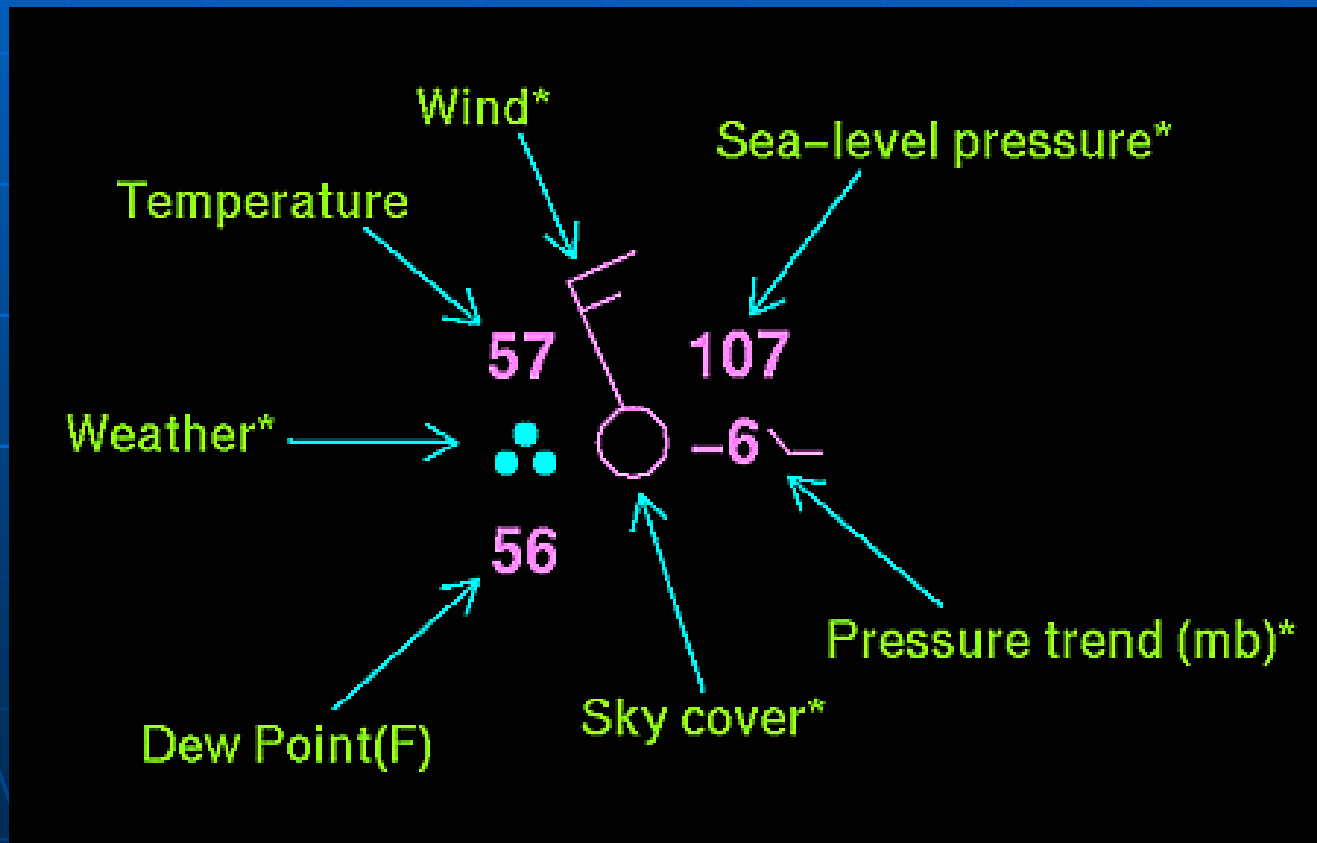
Yağış

Symbols for Precipitation

			
SQUALL	HAZE	LIGHT FOG	HEAVY FOG, ICE FOG
			
SLIGHT RAIN, INTERMITTENT	SLIGHT RAIN, CONTINUOUS	DRIZZLE	SLIGHT FREEZING DRIZZLE
			
MCDERATE RAIN, INTERMITTENT	MCDERATE RAIN, CONTINUOUS	HEAVY RAIN, INTERMITTENT	HEAVY RAIN, CONTINUOUS
			
PRECIPITATION during Past Hour	ICE PELLETS (Sleet)	SNOW	PRECIPITATION NOT REACHING GROUND
			
PRECIPITATION landing far from station	PRECIPITATION landing near station	SHOWERS	HAIL
			
RAIN SHOWERS, moderate or heavy	RAIN SHOWERS, violent	SLIGHT SHOWERS of SNOW PELLETS	SLIGHT SHOWERS of HAIL

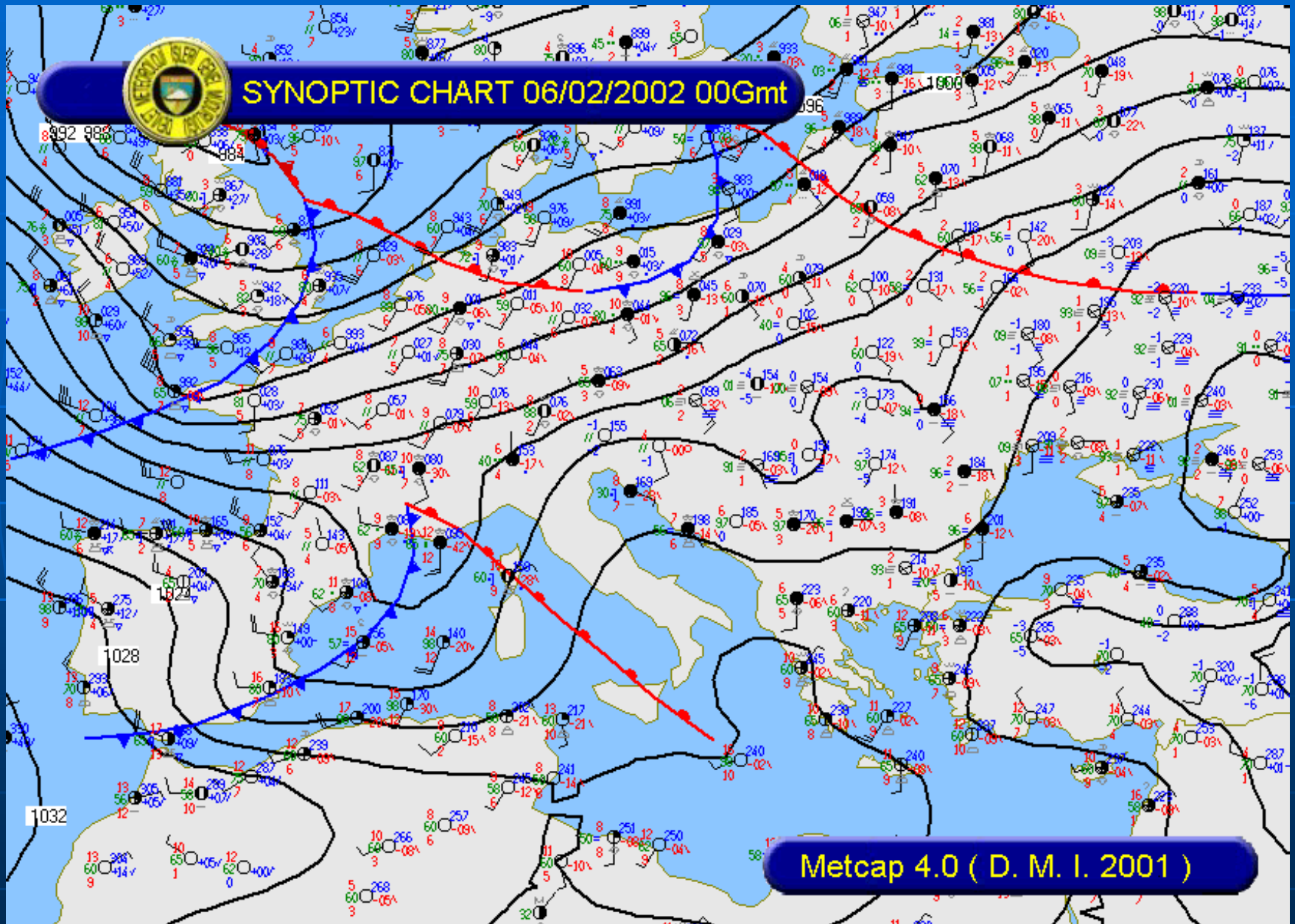
	Rain		Rain shower
	Snow		Snow shower
	Drizzle		Thunder shower (storm)
	Freezing rain		Fog
	Freezing drizzle		Haze

■ Kodlama

SYNOPTIC CHART 06/02/2002 00Gmt

Metcap 4.0 (D. M. I. 2001)

Türkiye'yi ilgilendiren hava kütleleri

Hava Kütleleri	Kaynak Sahası	Mevsim
cPk	Sibirya, Rusya, İskandinav yarımadası	Soğuk mevsimde
cPw	Güney Rusya, Balkanlar	Nispeten daha sıcak mevsimlerde
mPk	Kuzey Atlantik	Bütün yıl
mPw	Kuzey Atlantik	Soğuk mevsimlerde
mTw	Subtropikal denizler (Asorlar, Akdeniz)	Bütün yıl
cTw	Subtropikal kara kütleleri (Kuzey Afrika, Güney Balkanlar, Orta Doğu)	Bütün yıl

Karasal Polar Hava Kütlesi (cP)

■ Kışın

Bu hava kütesinin kaynak sahası Sibirya, Rusya, Finlandiya, Laponya'dır. Dünyanın en soğuk hava kütlelerinden biridir. Özellikle kışın kuzey Rusya ve Finlandiya üzerinde bir antisiklon yerleştiği zaman Avrupa'nın büyük kısmını kaplar, hatta zaman zaman batıda Britanya Adaları'na ve güneyde Türkiye üzerinden Akdeniz üzerine kadar uzanır (soğuk dalgaları) Bu havanın işgali altında bulunan sahalarda gökyüzü genellikle bulutsuzdur. Çünkü çok az nem içerir. Fakat cP Akdeniz üzerine vardığı zaman alttan ısınarak hızla kararsız hale geçer, Cu ve Cb bulutlarının oluşumuna ve şiddetli sağanaklara yol açar. Akdeniz'e doğru bu sokuluşları sırasında Akdeniz havzasında derin siklon sistemlerinin meydana gelmesine sebep olur. Bu hava kütesinde görüş şartları aslında iyi, hava berraktır. Fakat alttan ısınarak modifikasyona uğrayınca pus tabakaları oluşur ve görüş sahası daralır.

Karasal Polar Hava Kütlesi (cP)

■ Yazın

Bu mevsimde de kaynak sahası aynıdır. Fakat daha daralmış ve kuzeye çekilmiştir. Hava gene kurudur. Açık hava şartları hüküm sürer. Fakat güneye doğru ilerlediği sırada alt hava tabakaları kararsız hale geçer ve konveksiyonal sağanaklara sebep olur. Yazın Türkiye üzerinde büyük bir etkisi yoktur.

Denizel Polar Hava Kütlesi (mP)

- Kışın

Avrupa üzerinde bu mevsimde görülen mP havası genellikle, kuzey Amerika üzerindeki cP havanın modifikasyona uğraması sonucunda meydana gelir ve çeşitli yollarla Avrupa'ya ulaşır. Ilık, nemli ve genellikle kararsızdır. Bu sebepten özellikle dağlarda veya cepheler boyunca yükseldiği zaman bol yağış bırakır. Fakat kara üzerinde bir süre kaldıktan sonra, alttan soğuyarak kararlı hale gelir. Avrupa'da yerçekli uzanışının K-G doğrultuda olmayışı bu hava kütesinin kıtanın orta kısımlarına ve Türkiye'ye kolaylıkla sokulmasına imkan verir.

Denizel Polar Hava Kütlesi (mP)

- Yazın

Aslında mP hava kütlesi kararlıdır. Fakat bu mevsimde içerlere sokulduğu zaman alttan ısınır ve kararsız hale geçer. Bunun sonucunda yer yer konveksiyonal karakterde yağış bırakır.

Karasal Tropikal Hava Kütlesi (cT)

- Kışın

Kaynak sahası kuzey Afrika'dır. Aslında kuru ve karardlıdır. Fakat Akdeniz'i aşarak Avrupa'ya ve Türkiye'ye sokulduğu zaman alt tabakalarına nem aldığı için mT ile hemen hemen aynı karakteri kazanmış olur. Bu sebepten dolayı da kararsız hale geçer. Yerşekli ve cepheler boyunca yükselince bu sayede bol yağış sağlar. cT hava kütlesinin ileri hareketine bağılı olarak Akdeniz üzerinde siklonik fırtınalar ve yağışlar oluşur ki bunlar özellikle kışın ve ilkbahar aylarında meydana gelir.

Karasal Tropikal Hava Kütlesi (cT)

- Yazın

cT hava kütesinin kaynak sahası genişler Kuzey Afrika'dan başka Anadolu, Önasya ve Güney Balkan'lar da kaynak sahasına dahil olur. Bu sahalar içerisinde cT hava kütesi kuru, sıcak ve kararsızdır. Kuzeye doğru hareketi sırasında denizler üzerinden geçtiği sırada alt tabakaları nem alır. Bunun sonucunda da konveksiyonel kararsızlığı artmış olur. Kaynak sahasının kuzey sınır boylarında, güney Avrupa'da görülen yaz sağanakları genellikle bu şekilde modifikasyona uğramış cT hava kütesinin etkisi ile oluşur.

Denizel Tropikal Hava Kütlesi (mT)

- Kışın

Bu mevsimde ülkemizde Akdeniz ve Avrupa üzerinden sokulan mT hava kütlesi, genellikle Atlas Okyanusu'nun subtropikal kısımları üzerinde ve Asor antisiklonun etkisi altında gerçek karakterini kazanır. Özellikle alt tabakalarında çok kuvvetli olan bir kararlı ve tipik sıcak hava kütlesi bulut sistemi ve hava şartları ile karakterize olur. Sokulduğu sahalarda sıcaklık yükselir. Büyük ölçüde yağış sağlamaz; ancak sis ve pusa yol açar. Avrupa'nın doğu kısımlarına ancak yüksek seviyelerde sokulur, zeminde görülmez.

Denizel Tropikal Hava Kütlesi (mT)

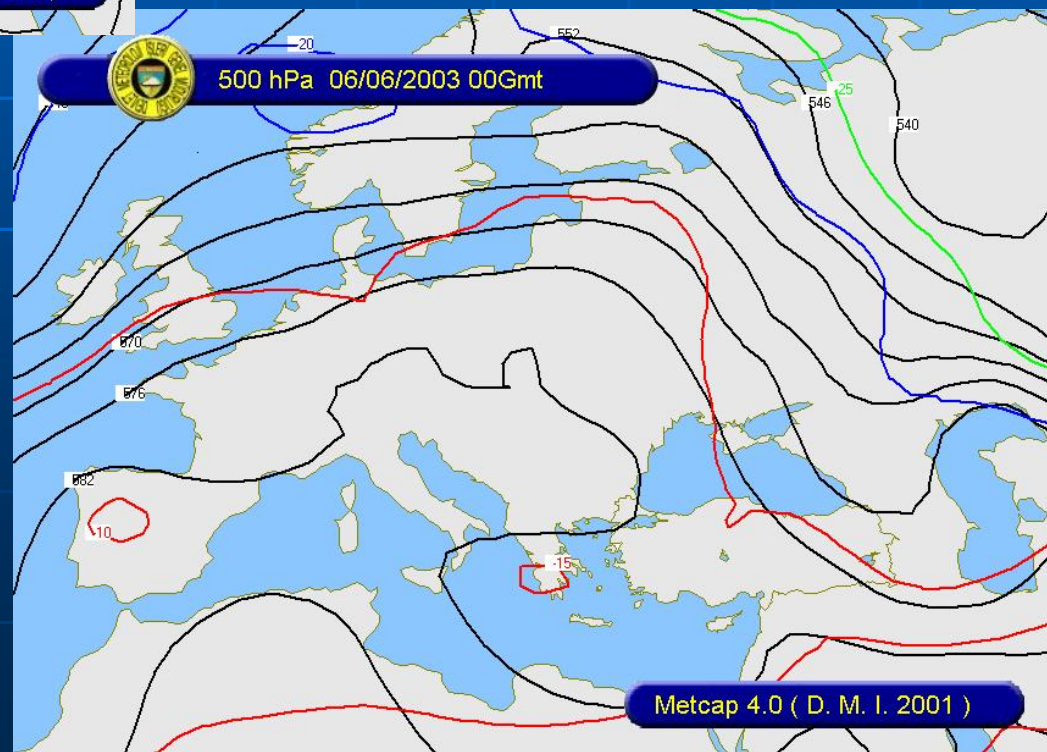
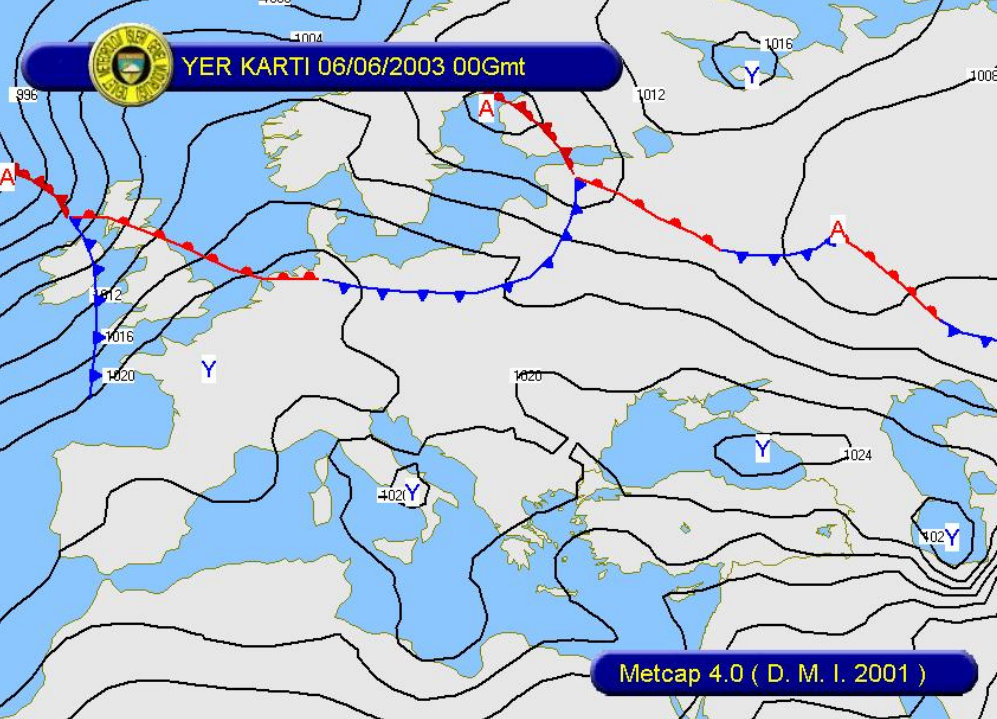
■ Yazın

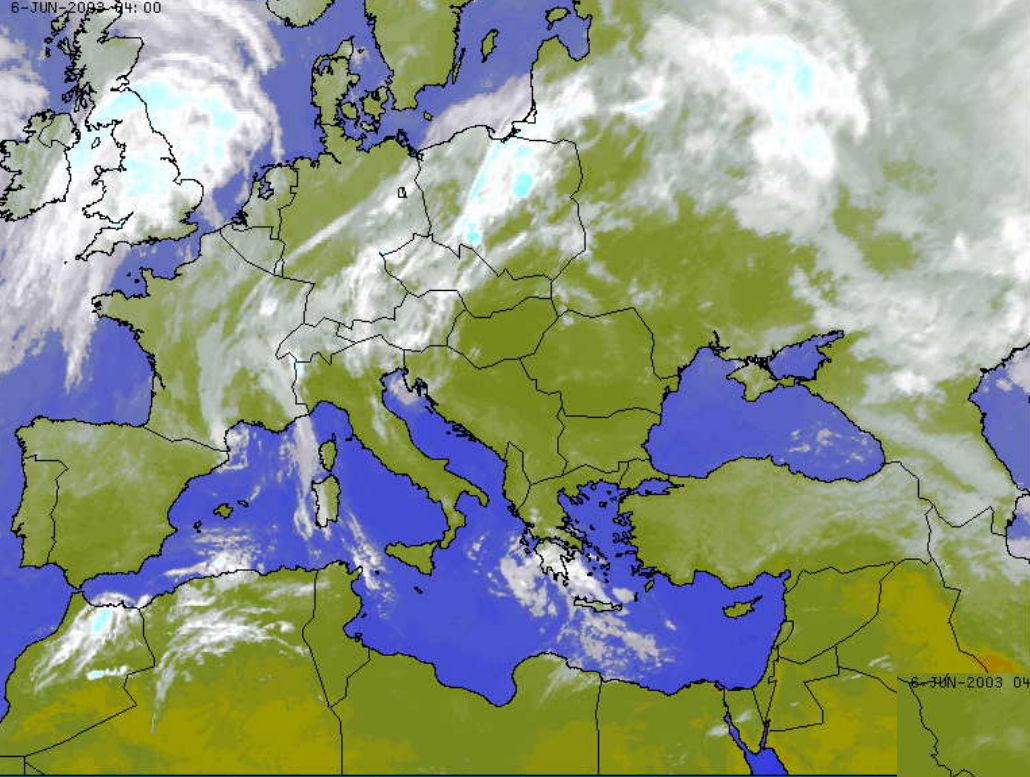
Kış sırasındaki karakterini az çok korur. Ancak bu mevsimde sıcak karalar üzerinde alttan ısındığı için daha da kararlı durum gösterir. Denizler üzerinde sıcak hava olarak hissedildiği halde, fazla ısınmış karalar üzerine vardığı zaman bu sıcak hava karakterini hızla kaybeder. Yazın memleketimiz üzerinde hakim olan serin kuzey rüzgarlarının esas itibarıyla bu hava kütlesi oluşur.

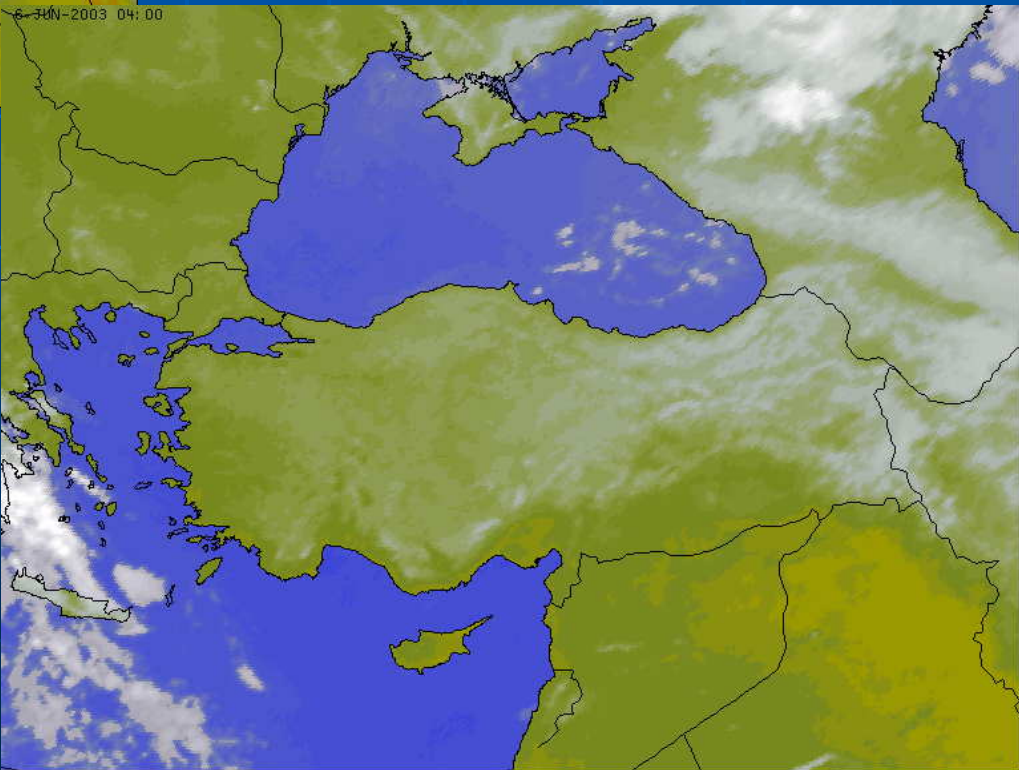
Azor yüksek basıncının neden olduğu hava tipi

- Bu tip polar cephenin kuzeye çekilmesiyle alanını kuzeye ve doğuya doğru genişleten ve yaz mevsiminde Türkiye'yi de etkileyen geniş anlamı AYB'ni içermekle kalmaz, gezici depresyonlarla yer değiştiren ve kopanlarda dahil olmak üzere dinamik doğuşlu yüksek basınçların hepsini içerir.

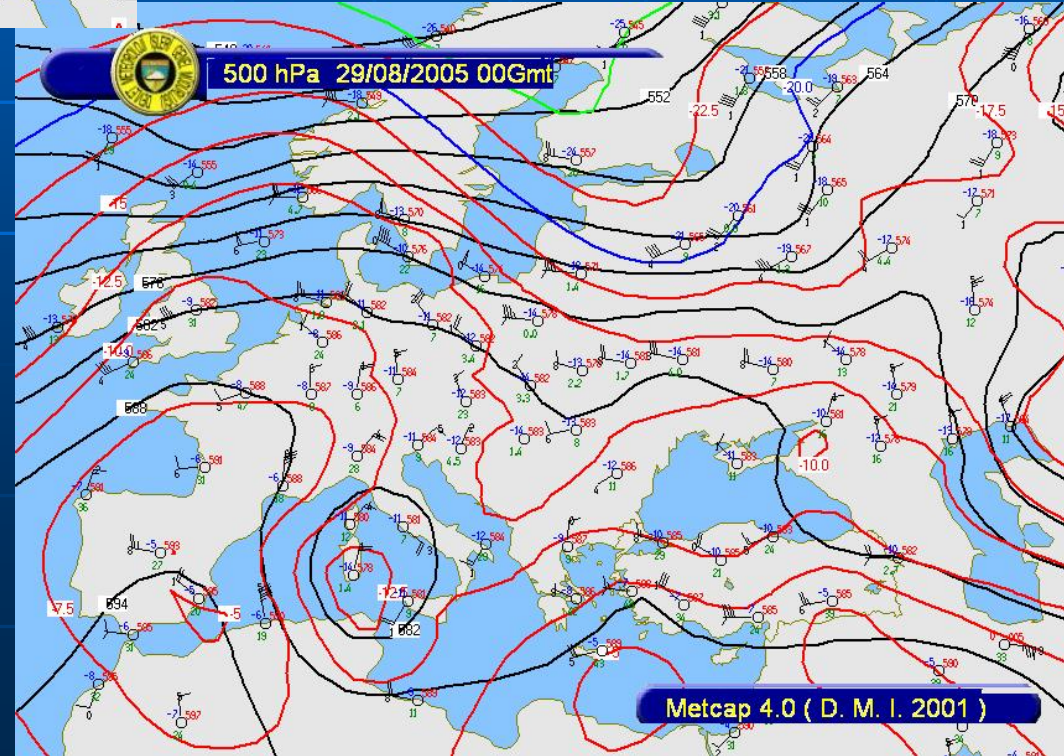
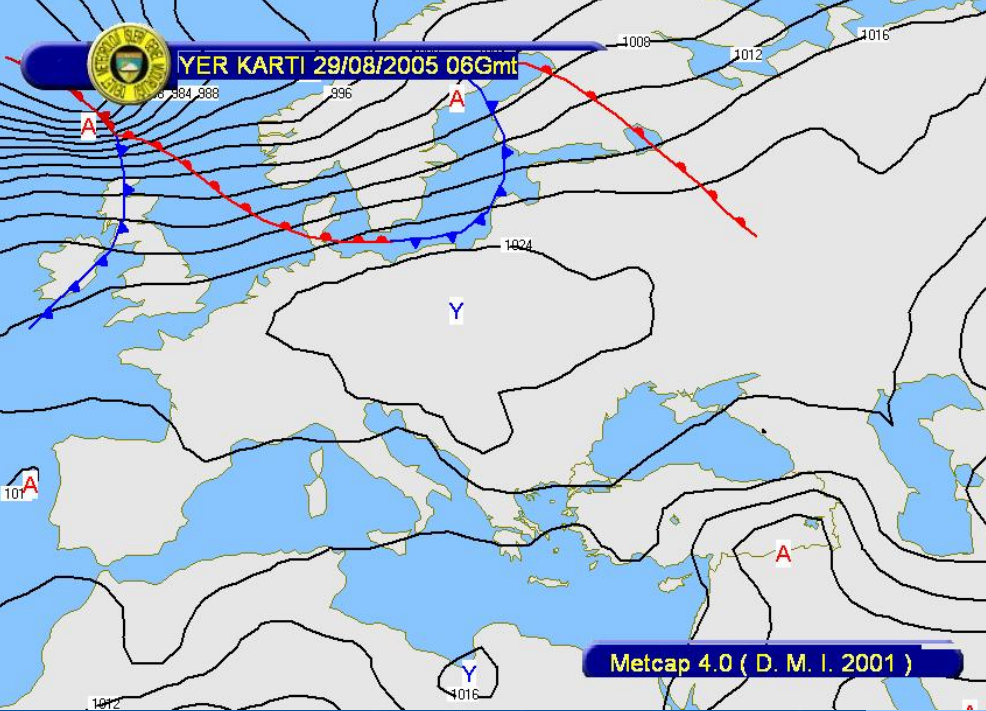

6-JUN-2003 04:00

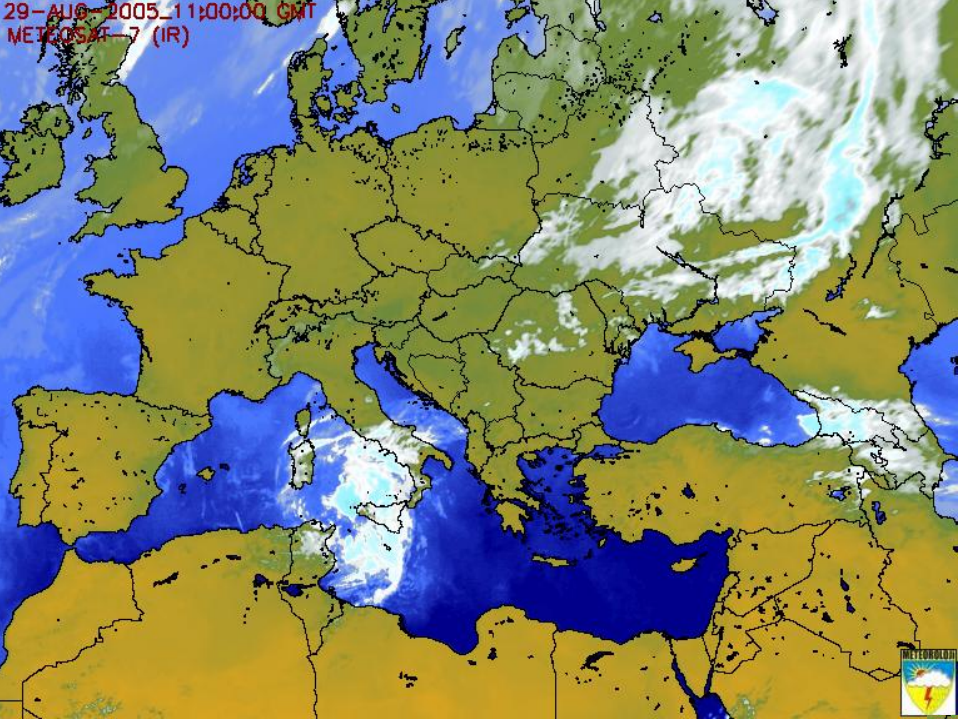

Batı Avrupa, Akdeniz Havzası, Balkan yarımadası, Karadeniz ve Türkiye üzerinde AYB hakim durumdadır. Bu koşullar ülkede sıcak ve rüzgarsız koşulların hakim olmasına neden olmaktadır. Ancak 500 mb sabit basınç seviyesinde Doğu Karadeniz'e doğru sokulan bir oluk ülkemizin doğusunda bulutlanmalara sebep olmaktadır.

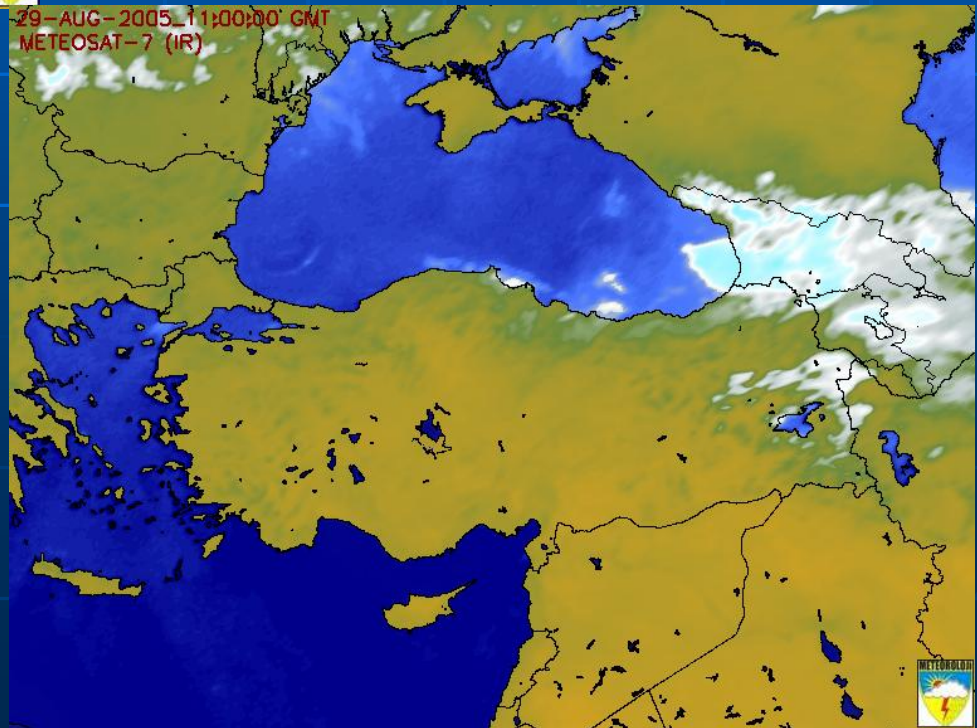
Kuzey Avrupa ve Rusya üzerinde hakim olan gezici depresyonlar buralarda bulutlu ve yağışlı koşulların hakimdir.

29-AUG-2005_11:00:00 GMT
METEOSAT-7 (IR)

29-AUG-2005_11:00:00 GMT
METEOSAT-7 (IR)

29.08.2005 tarihli yer haritasında Türkiye'nin kuzey bölümlerinin AYB'nin güney bölümlerinin BAB'nin etkisinde bulunduğu görülmektedir. Azor antisiklonu eksenini GB-KD doğrultusunda olmak üzere KB Afrika'dan Hazar Denizi'nin kuzeyine kadar alanı kaplamıştır. En yüksek merkez değeri 1024 mb olan bu yüksek basınç alanı, bir ucu Marmara Bölgesi'ne kadar uzanan ve merkezi Doğu Avrupa'da bulunan bir cephe sisteminin soğuk cephesiyle iki parçaya ayrılmıştır.

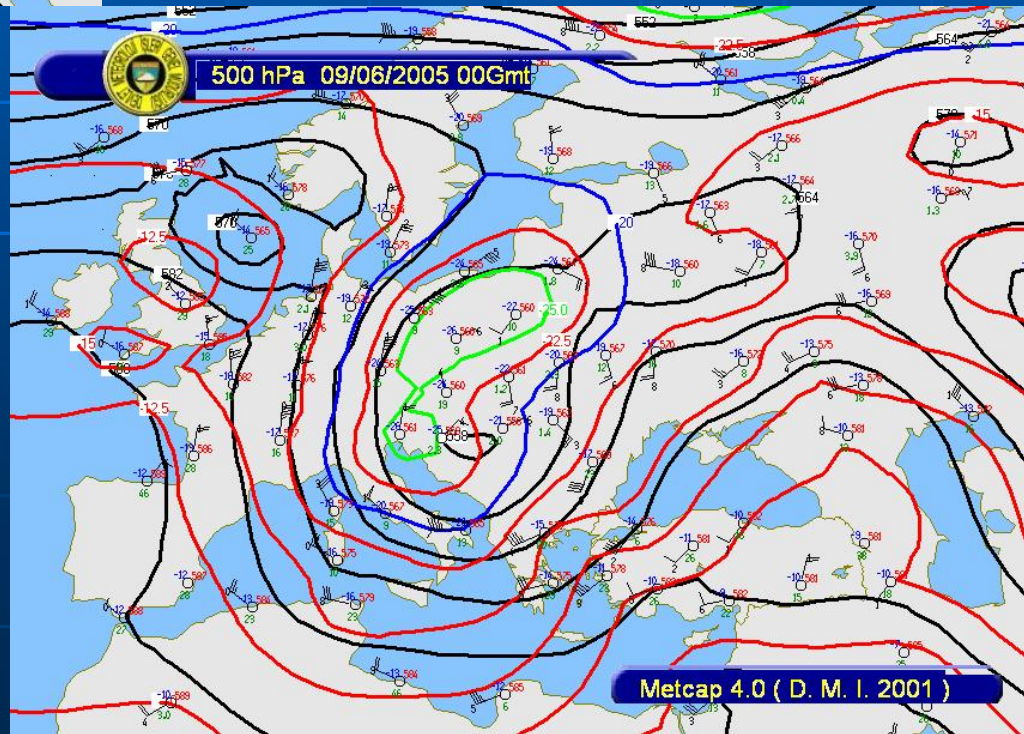
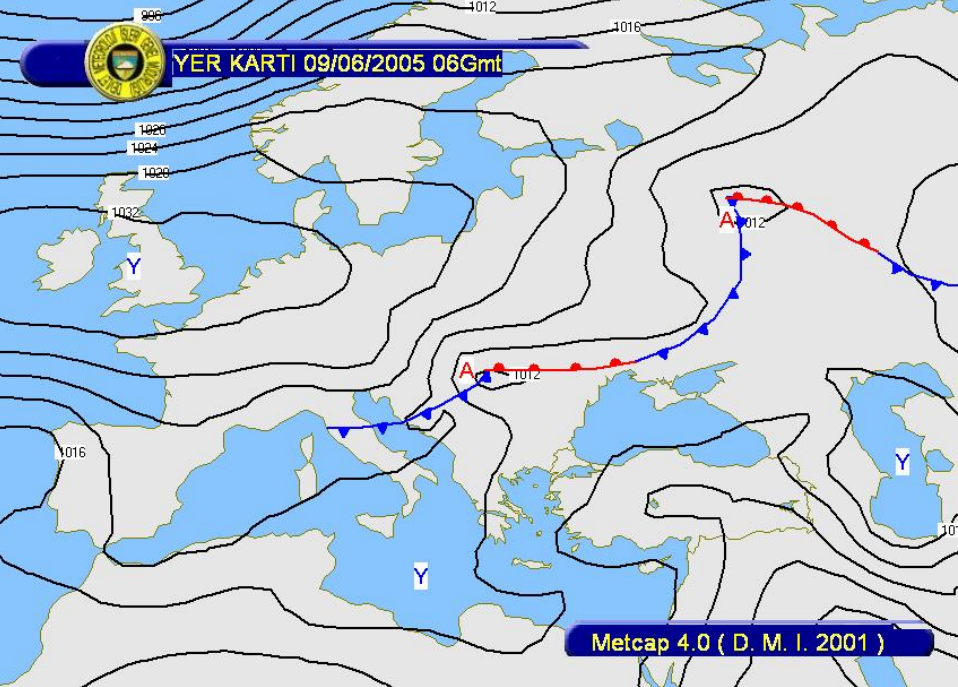
Türkiye cT hava kütlelerinin etki alanında kaldığı için gökyüzü açık, hava sıcaklığı normallerin civarında veya altındadır. 500 mb sabit basınç seviyesinde belirgin olan soğuk adveksiyon kuzeyli rüzgarlarla sıcaklık düşmesi üzerinde etkili olmaktadır. Akdeniz Bölgesi'nin dışındaki bölgelerde rüzgar kuzey yönlerden esmektedir. Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ne doğru sokulan BAB'ın etkisi ile hava sıcaklığı bu bölgelerde mevsim normallerinin üzerine çıkmıştır.

Aynı güne ait uydu görüntülerinde, kuzeyde sözü edilen cephe güneye sarkan bulut bandıyla açıkça görülmektedir. Doğu Karadeniz ve Kafkaslar'da görülen bulut örtüsü ise orografik yükselmeye bağlı oluşan adyabatik soğuma ile ilgilidir. yoğunlaşma ile ilgilidir. Ancak 500 mb sabit basınç haritasında bulunan sırt ise Doğu Karadeniz Bölümü'nde yağışlara engel olmaktadır.

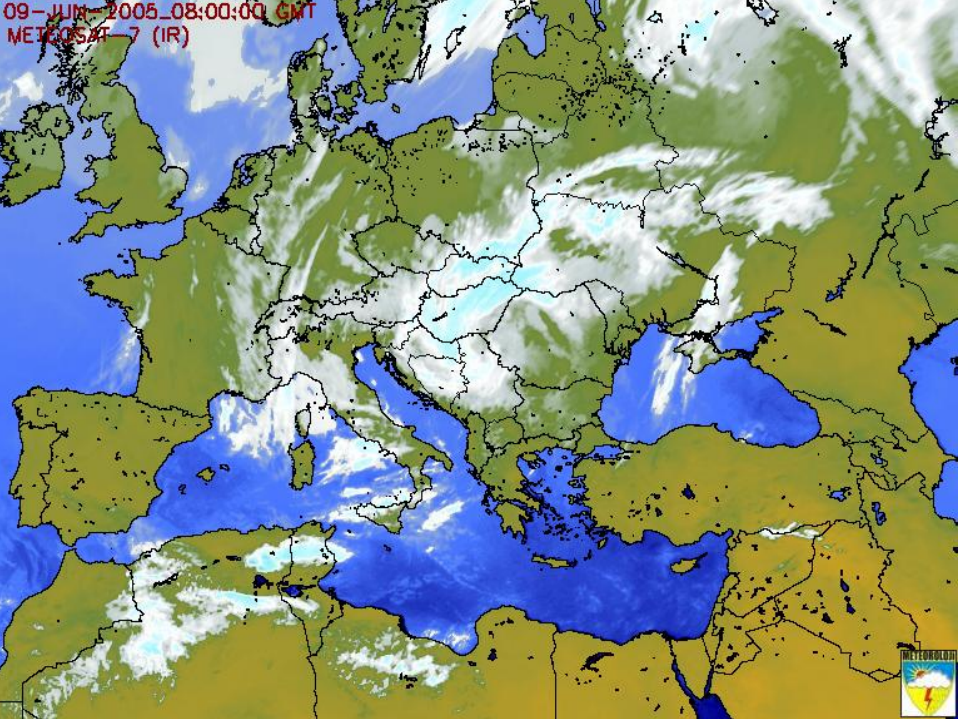
Basra alçak basıncının neden olduğu hava tipi

Polar cephenin mayıs ayından başlayarak kuzeye çekilmesiyle, Ortadoğu ülkeleri üzerinden sokulan ve hava sıcaklıklarının aşırı derecede (30-40 °C) yükselmesine neden olan BAB'ın etki alanına girer. Aynı aylarda AYB'in etkisinin hissedilmeye başladığı görülürse de, güneyde egemen olan BAB'dır. Bu nedenle örneğin Diyarbakır'da haca basıncının haziran, temmuz, ağustos, eylül aylarında 1000 mb civarında ve yer yer altında olduğu günlerin sayısı 70'e ulaşır.

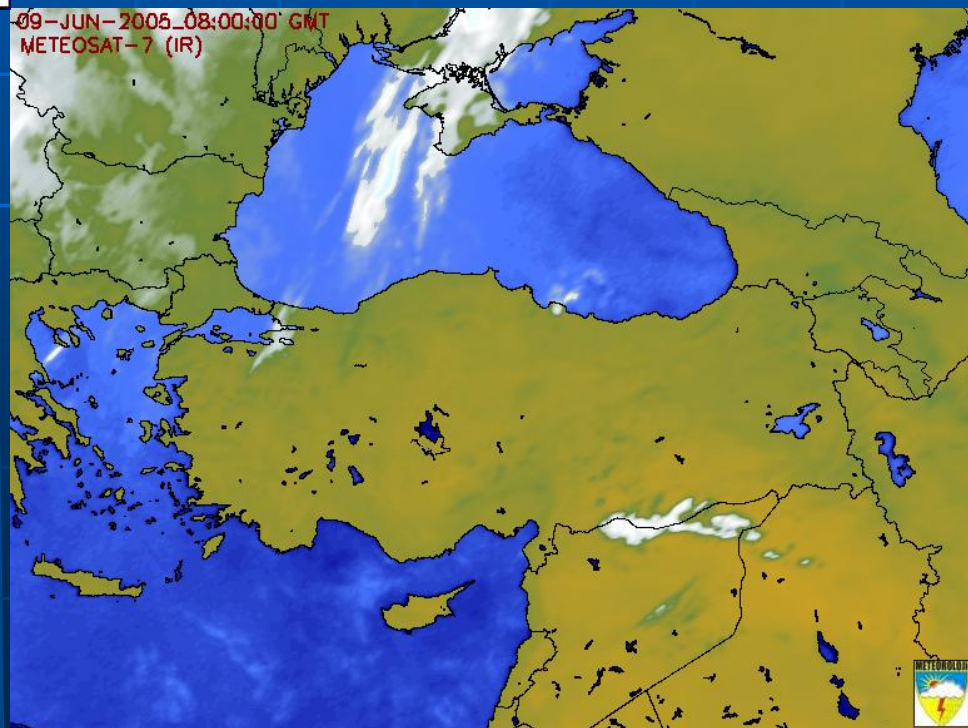

09-JUN-2005_08:00:00 GMT
METEOSAT-7 (IR)

09-JUN-2005_08:00:00 GMT
METEOSAT-7 (IR)

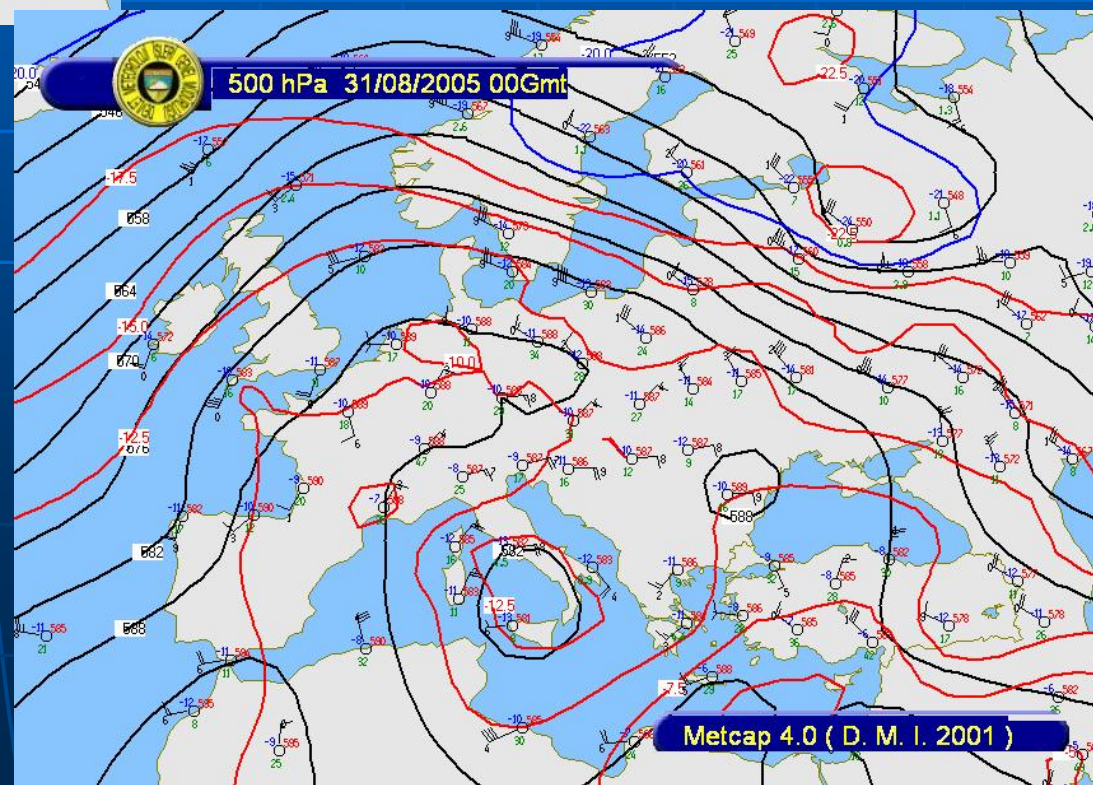
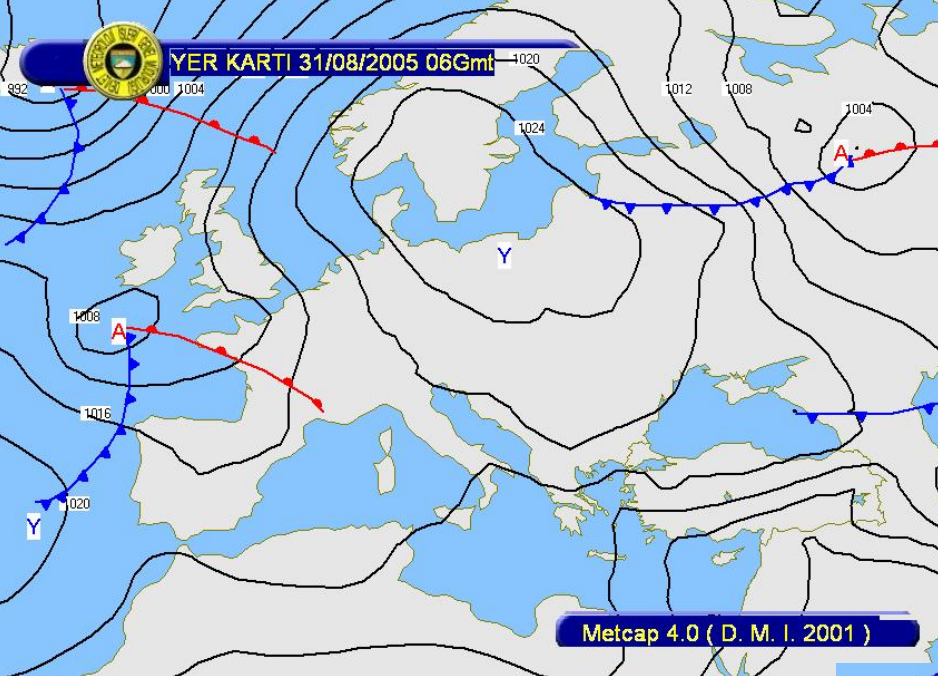
09.06 2005 tarihli yer kartı incelendiğinde tüm ülkede BAB'nın hakim olduğu görülür. Basınç değerlerinin düşük olması BAB'ın yanı sıra Balkan Yarımadası ve Rusya üzerinde hakim olan alçak basınç ve cephe sistemlerinin bulunması ile de ilgilidir.

Aynı güne ait uydu görüntüleri incelendiğinde Balkan ülkeleri ve Karadeniz üzerinde bulut görülmektedir. Bu durum Balkan yarımadası üzerindeki olukla ilgilidir (yüksek seviyelerde)

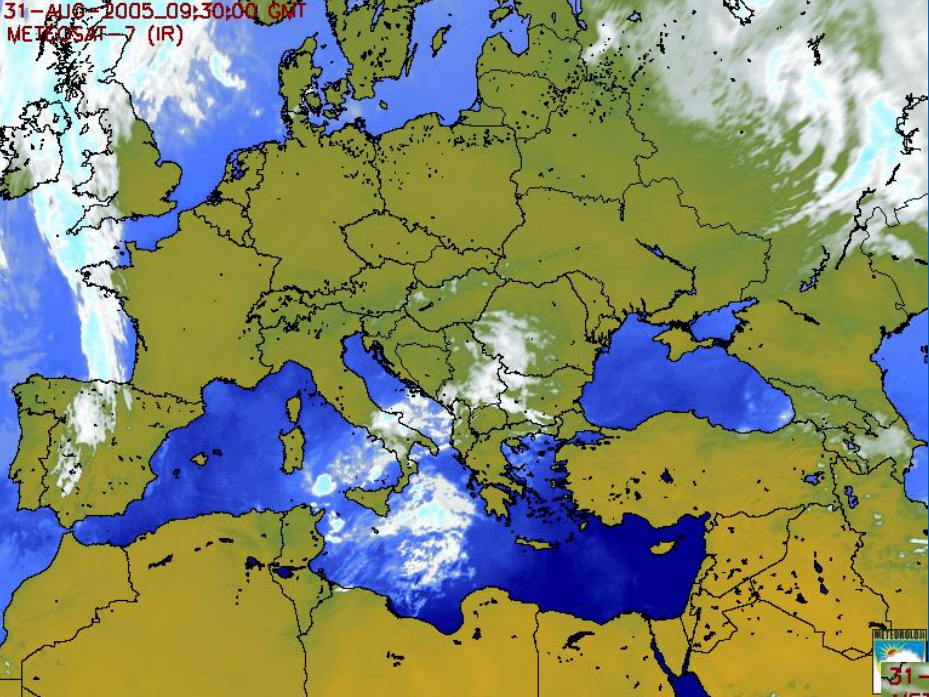
Rüzgar yönleri doğuda BAB'ın varlığı nedeniyle güney ve doğu yönlerdendir. Bu koşullar altında Türkiye'nin hiçbir bölgesinde yağış görülmemektedir.

Azor yüksek basıncı ile Basra alçak basıncının birlikte etkili olduğu hava tipi

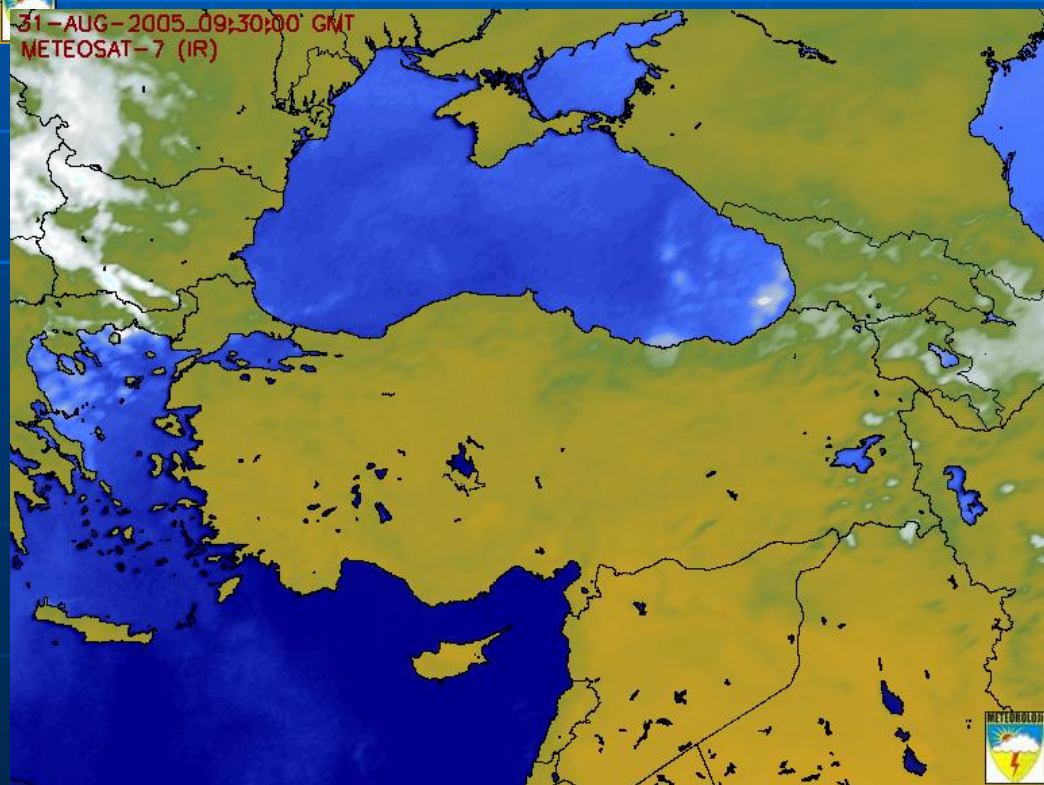
Uzun yılların haziran, temmuz, ağustos ve eylül aylarına ait yer haritaları incelendiğinde, Türkiye'nin bu aylarda kabaca kuzey ve batıdan AYB'nin, güney ve doğudan BAB'nin etki alanına girdiği gözlenir. Tüm bölgelerde bu iki aksiyon merkezinin neden olduğu bir hava tipinin varlığı çeşitli hava tipi karakterleriyle tespit edilmektedir. Bu nedenle tipi kodlanırken, coğrafi bölgelerin yüksek ya da alçak basıncın etkisinde olduğu belirtilerek, ağır basan taraf esas alınmıştır.

31-AUG-2005_09:30:00 GMT
METEOSAT-7 (IR)

31-AUG-2005_09:30:00 GMT
METEOSAT-7 (IR)

Ekseni KB-GD doğrultusunda uzanan, merkezi değeri 1024 mb olan AYB Karadeniz havzasına yerleşmiştir. BAB `da Ortadoğu ülkeleri üzerine yerleşmiş ve Doğu Akdeniz'e sarkmış durumdadır. Doğu Avrupa havzasının serin havasını Karadeniz'e getiren kuzeyli akımlar Karadeniz ile GD Anadolu arasında belirgin sıcaklık farkı olmasına neden olmaktadır. Güneyde ise BAB'dan kaynaklanan hava akımları Arap Yarımadası'nın kuru sıcak (cTw) havasını taşımakta ve hava sıcaklığının yükselmesine neden olmaktadır.

Yüksek seviyelerde (500 mb haritasında) Balkan Yarımadası ve İtalya üzerinde yeralan bir oluğun varlığı kuzeyli akımların etkisi ile bu bölgelerde sağanak yağışlara neden olur.